

8. *Overbevissing.* Dit euvel komt in het kanaal maar weinig voor, daar de meeste visschers wel zoo verstandig zijn niet al te veel onderpachters toe te laten. Slechts de vorige pachter van; het IJ liet in de jaren na de verzouting zeer veel onderpachters met totebellen etc. toe, hetgeen wel tot overbevissing aanleiding gegeven kan hebben.

Anders is dit gesteld buiten de sluizen van IJmuiden. Waar hier de visschers minder aan beperkende bepalingen gebonden zijn dan binnen de sluizen en waar de hoge botprijzen prikkelend werken heeft hier de laatste tijd een intensieve bevissing plaats. Zoo waren in November 1935 talrijke visschers bezig bot te visschen in dit gebied.

Direct buiten de pieren werken Urkers met motorvaartuigen en sleepnetten sedert in het IJselmeer geen bot meer te vangen is. De eens zoo rijkelijk aanwezige schaar in dit gebied is al aanzienlijk verminderd.

In hoeverre de botstand in het Noordzeekanaal hierdoor zal worden beïnvloed zal moeten worden afgewacht.

9. *Afsluiting van de Zuiderzee.* Deze heeft ook zijn invloed op dit gebied doen gelden. Vroeger trok namelijk een deel van de Noord-Hollandsche paling via Oranjesluizen en Zuiderzee naar buiten en ontwikkelde zich binnen de Oranjesluizen in het najaar een palingvisscherij. Dit is nu afgeloopen, waarschijnlijk doordat het water nu buiten zoeter is dan binnen. Een omgekeerde palingtrek is mij nog niet bekend.

De jonge Zuiderzeebleek kwam vroeger in het Open IJ en ook wel binnen de Oranjesluizen veel voor en werd als aas voor de beug gebruikt. Sedert de afsluiting van de Zuiderzee is dit afgeloopen en den visschers staat slechts de minder geschikte Noordzeebleek ter beschikking.

(Wordt vervolgd)

P. KORRINGA.

JULI.

Wat er nu nog bloeit van Breedbladig Handekenskruid (ik vond ze in bloei tot 25 Juli) moet stellig en zeker de „laatbloeiende” vorm junialis zijn. Zooals ik in mijn overzicht in Mei reeds vertelde, beide vormen van het Breedbladig Handekenskruid, de majalis en de junialis staan in Thijsse's Hof en wel in ontwijfelbaar typische exemplaren en tegenwoordig flink talrijk ook, want ze zaaien zich uit, dat het een lust is. Natuurlijk ontbreekt het ook niet aan interessante twijfelaartjes en aardige bijzonderheden in de vlekking van de bladeren. Met de Vleeschkleurige en de Gevlekte heb ik hier minder succes, maar dat kan nog komen. Tusschen twee haakjes de Witte Vleeschkleurige staat heel mooi in de Geul op Texel en ge kunt ze daar nog bloeiend vinden in de eerste week van Augustus.

We hebben nu al eenige jaren achtereen zomerdroogte in Juli. Verleden jaar was het zoo, dat op enkele plaatsen zelfs berken en vogelkersen begonnen te vergelen. Ook in het gras vertoonden zich bruine en gele plekken, maar voor een groot deel is dat vrij normaal, want dan zijn het de éénjarige Draviksoorten, die na den bloei afsterven. Op het „verdwijnen” van dergelijke planten wordt in den regel minder gelet, dan op Sneeuwkllokjes, Anemonen, Speenkruid en andere voorjaarshelden. Let in dit opzicht ook eens op Kleine Veldkers, Hoornbloemsoorten, Kegel-silene. Met de manier van verspreiding der zaden hangt het alweer samen of de doode planten nog korter of langer tijd blijven staan.

In zoo'n droogteperiode kan men allerlei leerzame waarnemingen doen over de uitwerking van dauw, schaduw, vochthoudendheid van den grond, verwelkingsgrenzen, waarin dan door de korstmossen wel het uiterste wordt bereikt.

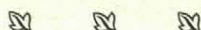
Heel boeiend is het, om na te gaan, hoe aan de vlakke oevers van plassen in de duinen of op de heide in zoo'n droogtetijdperk de landplanten en de waterplanten elkander kruisen. Water-

ranonkels, sommige fonteinkruiden kunnen zich nog lang als landplant handhaven, Veenwortel vertoont zijn beroemde tweevormigheid, Littorella en Lobelia zijn haast onverschillig, maar kunnen het toch niet lang uithouden boven de grens van het capillaire water. Vermakelijk is het, hoe in de duinen zulke droogteplanten als Kandelaartjes, Wondklaver, Muurpeper in een eenigszins langen droogtetijd, vooral in een tweede jaar, onbeschoft opdringen langs den vrij gevallen oever. Tegenwoordig worden allerwegen in werkverschaffing in de duinen en op de heide „vijvers” gegraven. Het zou wel heel aardig en instructief zijn, wanneer men daarbij met het oog op deze en andere verschijnselen eens wilde zorgen voor vrij uitgestrekte vlakke oeverstrooken. Sommige van die vijvers zijn hemeltergend van onbeduidendheid en als een vloek in het landschap. Andere zijn beter. Die in Thijsses's Hof is haast volmaakt, ontworpen door en gegraven onder leiding van Leonard A. Springer. Maar er gaat toch niets boven de natuurlijke plassen en daaronder reken ik dan wat oeverbegroeiing betreft het Belversven bij Oosterwijk, de Buitenmuis op Texel en Gerrits Flesch op de Veluwe tot de allerbeste.

De beroemde datum in Juli is de vijftiengte: Sint Jacob, van ouds het begin van de oogst. De landbouw van tegenwoordig is echter wel wat uit het gareel geraakt. In de vrije natuur rijpen nu ook tal van vruchten met name de kleurige van de heesters. Evenals bij den bloei hier ook alweer uiteenlopende gevallen. Let maar eens op Lijsterbes en Meidoorn. Ook, hoe verschillend de vogels er op reageren. Er zijn ook heel wat vogels, die de vleezige vruchten niet begeeren om de vrucht, maar om het zaad. Zoo doen o.a. Vink en de Zwartkopmeezen met de Kamperfoelievruchten.

Wie eten de vruchten van de Duinroosjes?

JAC. P. TH.

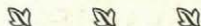
BOEKBESPREKING.

W. J. HENDRIKS. *Onze Houtgewassen*. (Wageningen, H. Veenman & Zonen. 12 afl. à f 1.25).

Van dit fraaie en interessante werk ontvingen wij de vierde aflevering, bevattende de hulsten, ahorns, kardinaalsmutsen, pruikenboomen e.a. Ons gunstig oordeel, bij de eerste drie afleveringen uitgesproken, wordt door deze nog versterkt. Uit alles spreekt de ervaren vakman en kundige onderzoeker, De ruimte gedooft geen onnoodige uitweidingen, maar toch weet de auteur hier en daar door een enkel woord de vreugde aan boom en struik te doen gevoelen. Er zijn weer tal van prachtige en leerzame illustraties o.a. één van de verschillende vruchtvormen van den gewonen ahorn, afkomstig uit de verzamelingen van Leonard A. Springer, inderdaad een merkwaardig document. Wij blijven dit werk sterk aanbevelen. Alle gemeentebesturen mogen wel een exemplaar bezitten voor hun plantsoendiensten, al was het alleen om die te doen beseffen, wat er zoo allemaal te koop is en hoe onvergeeflijk de saaie éénvormigheid van zoo menige beplanting moet heeten.

Met verlangen zie ik uit naar de volgende afleveringen. Het volledige werk zal nog wel aanleiding geven tot velerlei opmerkingen.

JAC. P. TH.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Chineesche Wolhandkrab. Dezer dagen ontving ik een volwassen vrouwelijk exemplaar flink met kuit bezet. Het rugschild was ruim 7,5 cm breed, terwijl 2 pooten ontbraken. Het dier was opgehaald door een wulkenvisscher in de Westmeep. Volgens mededeeling hadden visschers deze soort wel vaker gezien, maar niet van zoo groote afmeting. Het weigerde alle voedsel en het is me niet gelukt het dier langer dan 24 uur in zoet water in 't leven te houden.

Terschelling, 22 Dec. 1935.

G. W. JONGENS.